

1 MAJA

ŚWIĘTO PRACY

Święto 1 maja – historia

Wbrew ogólnemu przekonaniu święto to zapoczątkowały wydarzenia nie w komunistycznej Rosji, lecz wręcz przeciwnie: w kapitalistycznych Stanach Zjednoczonych. Dzień ten upamiętnia wydarzenia z początku maja 1886 roku w Chicago. Wówczas to w Wietrznym Mieście trwał strajk, który był częścią ogólnokrajowych protestów mających na celu wymuszenie wprowadzenia ośmiogodzinnego dnia pracy oraz poprawy jej warunków. Warunki pracy w ówczesnych zakładach były koszmarnie – pracownicy byli całkowicie bezwolni i bezwzględnie wykorzystywani przez właścicieli firm a dwunastogodzinny dzień pracy był czymś normalnym. Wszystko to powodowało narastanie buntowniczych nastrojów wśród robotników. Przełomowe okazały się wydarzenia, które rozegrały się w zakładzie firmy McCormick Harvester Co. Kiedy właściciel zakładu zwolnił wszystkich pracowników a na ich miejsce przyjął nowych i wynajął ochroniarzy, zwolnieni robotnicy zorganizowali 1 maja wielką demonstrację, w której udział wzięło kilkadziesiąt tysięcy osób. Potem 3 maja podczas kolejnego wiecu pod zakładem McCormicka policja brutalnie zaatakowała demonstrantów – zginęło kilku robotników a wielu innych zostało pobitych i rannych. W kilkuniedniowych zamieszkach zginęło łącznie kilkunastu robotników i jeden policjant. Następnie rozpoczęły się prześladowania działaczy związkowych. W wyniku procesu za śmierć policjanta skazano na śmierć 7 osób (mimo że nie było przeciwko nim żadnych dowodów) – cztery osoby powieszono, jeden skazany odebrał sobie życie w więzieniu. Trzy lata po tych krwawych wydarzeniach – w 1889 roku – II Międzynarodówka postanowiła upamiętnić walkę robotników, ustanawiając 1 maja Świętem Pracy. Po raz pierwszy obchodzono je w wielu krajach – w tym w Polsce – w 1890 roku.

2 MAJA

ŚWIĘTO FLAGI

2 maja to Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Święto jest obchodzone na mocy nowelizacji Ustawy o godle, barwach i hymnie RP, uchwalonej przez Sejm 20 lutego 2004 r.

Wybór daty święta miał dwie przyczyny. Jedna, historyczna, jest związana z tym, że właśnie 2 maja 1945 r. flaga polska została zawieszona w Berlinie na Reichstagu oraz na Kolumnie Zwycięstwa. Druga dotyczy tego, że władze PRL zlikwidowały święto 3 maja: po 1 maja flagi miały być natychmiast zdjęte, by nie doczekały do 3 maja.

„Święto ustanowiono na wzór innych krajów, przede wszystkim Stanów Zjednoczonych, gdzie zostało po raz pierwszy ustanowione na pamiątkę uchwalenia pierwszej flagi amerykańskiej z 1777 r.” – wyjaśniał PAP w 2018 r. Andrzej Bełowski z Polskiego Towarzystwa Weksylogicznego.

Polskie barwy narodowe sięgają czasów rządów dynastii Piastów. Wybór barw flagi jest bowiem odwzorowaniem kolorów chorągwi polskiej – białego orła na czerwonym tle. Polskie barwy narodowe po raz pierwszy zostały natomiast uregulowane w uchwale Sejmu Królestwa Polskiego z 7 lutego 1831 r.

Znak w godle, czyli orzeł, jest ważniejszą jego częścią niż tło. To dlatego kolor biały jest na górze, a czerwony na dole. Jest to widoczne w mowie, ponieważ mówi się, że flaga jest biało-czerwona. Jeśli natomiast barwy zawieszono w układzie pionowym, to biały umieszcza się po lewej stronie płaszczyzny oglądanej z przodu. W rozetkach (kotylicjach) kolor biały powinien być wewnątrz, czerwony na zewnątrz.

Barwy narodowe mają także swoje symboliczne znaczenie. Jak zaznaczył Andrzej Bełowski w rozmowie z PAP, „kolor biały symbolizuje łagodność, przyjaźń, dobrobyt, a kolor czerwony – krew, czyli walkę o suwerenność, walkę o niepodległość”. Podczas II wojny światowej kolory biało-czerwone były również symbolem niezłomności narodu i woli zwycięstwa, budziły nadzieję na wolność.

Wraz z Dniem Flagi 2 maja w Polsce jest obchodzony Dzień Polonii i Polaków poza granicami kraju, ustanowiony przez Sejm 20 marca 2002 r. (PAP)

3 MAJA

Narodowe Święto
Konstytucji

Święto Konstytucji 3 Maja to ważny dzień w kalendarzu polskich świąt narodowych. Waga święta została podkreślona m.in. uczynieniem tego dnia wolnym od pracy. W kraju organizuje się szereg uroczystości i pochodów, które mają przypomnieć, jak istotnym wydarzeniem było uchwalenie tejże Konstytucji 3 maja 1791 roku.

Uchwalona w trudnych czasach.To właśnie, jak przypomina MEN, dokładnie 227 lat temu – 3 maja 1791 roku – Sejm Czteroletni uchwalił ustawę rządową, zwaną później Konstytucją 3 Maja. Uchwalono ją w czasach szczególnie trudnych dla Polaków. Koniec XVIII wieku przyniósł bowiem trzy rozbiory oraz utratę niepodległości na 123 lata.

Ustawa zasadnicza była zapisana w 11 artykułach i wprowadzała trójpodział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Gwarantowała prawo powszechnej wolności dla szlachty i mieszczaństwa. Regulowała ona zasady funkcjonowania władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Symbol wolności i dumy narodowej.Choć krótko po uchwaleniu ustawy zasadniczej Rzeczpospolita przestała istnieć na mapie, Konstytucja Majowa była przez lata symbolem wolności, dumy narodowej i patriotyzmu. Dokument ten jest przede wszystkim odzwierciedleniem tradycji niepodległościowych państwa polskiego. Mimo rozbiorów Polski, pamięć o drugiej w dziejach świata konstytucji narodowej, pomagała podtrzymywać polskie dążenia do niepodległości. Rocznice jej uchwalenia były zawsze upamiętniane przez znajdującą się pod zaborami polską ludność.

Polakom nie zawsze było dane celebrowanie tego święta. Władze komunistyczne zakazały organizowania obchodów od 1946 aż do 1990 roku.

Źródło: <https://radiopogoda.pl>, <https://dzieje.pl/wiadomosci>, <https://nszyp.pl>